



ФІЛОСОФСЬКІ ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ (ЗО 26) Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	11 Математика і статистика
Спеціальність	113 Прикладна математика
Освітня програма	«Математичні методи моделювання, розпізнавання образів та комп'ютерного зору», «Математичні методи криптографічного захисту інформації»
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна(денна)
Рік підготовки, семестр	2 курс, весняний
Обсяг дисципліни	2 кредити ЕКТС Загальна кількість: 60 год. Лекційних занять: 18 год. Практичних занять: 18 год. Самостійна робота студентів: 24 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Залік, МКР
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: старший викладач Піхорович Василь Дмитрович (fanja.new@gmail.com) Практичні / Семінарські: старший викладач Піхорович Василь Дмитрович (fanja.new@gmail.com)
Розміщення курсу	https://drive.google.com/drive/u/0/folders/19nmdEmATe02166TvvkmgJzigi_dIbVMcL

Програма навчальної дисципліни

- Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчання та результати навчання**

Навчальна дисципліна «Філософські основи наукового пізнання» знайомить студентів із процесом розвитку пізнання і його вищої форми – науки, еволюцією дослідницьких форм, методів і принципів. Це допоможе бути майбутнім фахівцям краще підготуватися до професійної практичної діяльності на проектно-конструкторському рівні, до вирішення завдань інноваційного характеру, до продукування і застосування нового знання для вирішення проблемних професійних задач у певній галузі виробництва.

Мета курсу полягає у формуванні здатності виробляти нове наукове знання та вирішувати завдання інноваційного характеру, використовуючи основні положення теорії пізнання і закономірності розвитку науки і техніки, фундаментального і прикладного знання та здійснювати дослідницьку діяльність на проектно-конструкторському рівні.

Предмет навчальної дисципліни – розвиток філософії і науки як специфічних формах духовності, особливі способи пізнання світу, системи знань, які ґрунтуються на різних логіко-семантичних і

методологічних засадах його продукування, своєрідні форми діяльності та волевиявлення людини, а також інформаційні системи, посередники між індивідом і дійсністю.

Після засвоєння навчальної дисципліни «Філософські основи наукового пізнання» студенти мають продемонструвати такі результати навчання:

ЗК1 Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4 Здатність бути критичним і самокритичним

ЗК6 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

РН 14 Виявляти здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку.

РН 15 Уміти організувати власну діяльність та одержувати результат у рамках обмеженого часу.

РН 18 Ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень зі спеціалістами та суспільством загалом.

РН 19 Збирати та інтерпретувати відповідні дані й аналізувати складності в межах своєї спеціалізації для донесення суджень, які відбивають відповідні соціальні та етичні проблеми.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Міждисциплінарні зв'язки передбачають логічні взаємини навчальної дисципліни «Філософські основи наукового пізнання» з історичними, психологічними і правовими навчальними дисциплінами та з дисциплінами із Загальноуніверситетського каталогу (ЗУ-Каталог) вибіркових навчальних дисциплін циклу загальної підготовки освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема, «Логіка», «Еристика», які поглиблюють філософські знання студентів у галузі науки й техніки на підставі опанування логіко-методологічними, інформаційно-технологічними та іншими аспектами наукового пізнання.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Світоглядно-філософські засади наукового пізнання.

Тема 2. Філософська рефлексія історії науки.

Тема 3. Філософський дискурс науки.

Тема 4. Гносеологія і наукове пізнання.

Тема 5. Системологія наукового знання.

Тема 6. Моделювання наукового пізнання.

Тема 7. Логіка наукового пізнання.

Тема 8. Методологія наукового пізнання.

Тема 9. Технологія наукового пізнання.

4. Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси для засвоєння матеріалу, який розглядається на лекційних та семінарських заняттях

Основна література

Підручники, посібники

1. Корягін М.В. Основи наукових досліджень [Текст] : навч. посіб. / М. В. Корягін, М. Ю.Чік. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Київ : Алерта, 2019. – 490 с
2. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
3. Муратова І. А. Філософські проблеми наукового пізнання : конспект лекцій / І. А. Муратова; ред.: Б. В. Новіков; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". - К., 2011. - 140 с.
4. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
5. Філософія науки і техніки: комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. [Електронний ресурс]: навч. посіб. Для здобувачів ступеня бакалавра з усіх спеціальностей / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Піхорович В.Д., Самарський А.Ю. – Електронні текстові дані (1 файл: 143 Кбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 93 с
6. Практична філософія науки: збірка наук. праць // Ірина. Добронравова. - Суми: Університетська книга, 2017. - 352 с.
7. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с.
Режим доступу : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/4251/1/%D0%91%D0%BB%D1%96%D1%85%D0%B0%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf> – Назва з екрана.

Додаткова література

8. Даймонд Дж. Зброя, мікроби і сталь: Витоки нерівностей між народами. Київ: КМ-БУКС, 2018. 502 с.
9. Дудна Д. Стернберг С. Зламати ДНК. Редагування генома та контроль над еволюцією. Київ: Наш формат. 2019. 296 с.
10. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с. https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
11. Філософія науки: курс лекцій з вивчення дисципліни для здобувачів III рівня вищої освіти «доктори філософії» спеціальності 204 «ТВППТ» денної та заочної форми навчання / /О. П. Сидоренко – Одеса: ОДАУ, 2019. –156 с.
12. Kitcher, P. S. Philosophy of science [Electronic resource] / P. S. Kitcher // Encyclopaedia Britannica. – 2013. – Mode of access: <http://www.britannica.com/EBchecked/topic/528804/philosophy-of-science>. – Date of access: 12.11.2014.
13. Knowing How. Essays on Knowledge, Mind, and Action ; eds. J. Bengson, M.A. Moffett. Oxford University Press, 2012
14. Philosophy of Science: A Very Short Introduction (Very Short Introductions Book 67). 1st Edition, Kindle Edition.

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Для вирішення конкретних навчальних завдань використовуються наступні методи навчання: на **лекціях**:

словесні – розповідь, пояснення, коментування, бесіда, дискусія, диспут, дебати;

наочні – ілюстрування, демонстрування;

практичні – аналіз ситуацій, наведення прикладів з життя/професійної діяльності.

на **семінарських заняттях**:

словесні – робота з підручником/посібником/допоміжною літературою (реферування, огляд, цитування), підготовка доповідей, пояснення, коментування, бесіда, дискусія;

наочні – ілюстрування, демонстрування;

практичні – аналіз ситуацій, конспектування, наведення прикладів з життя/професійної діяльності, написання есе.

Лекційні заняття

Тема 1. Світоглядно-філософські засади наукового пізнання

1. Основні форми і способи освоєння людиною світу.
2. Сутність, структура та історичні типи світогляду.
3. Філософія і наука як форми духовності.
4. Предмет, проблемно-тематичне поле і структура навчальної дисципліни «Філософські основи наукового пізнання».

Основна література: 1, 2, 4, 5, 7

Питання для самоконтролю: увиразніть основні форми і способи освоєння людиною світу та визначте їх роль у розрізненні історичних типів світогляду.

Завдання для самостійної роботи: розкрийте сутність і структуру філософського й наукового світогляду та їх місце серед інших історичних типів духовності людства.

Тема 2. Наука в духовному поступі людства

1. Теоретико-методологічні та емпіричні засади дискурсу науки.
2. Науково-дослідницька культура досучасного суспільства.
3. Філософський дискурс класичної науки XVII – другої половини XIX ст.
4. Когнітивні настанови некласичної і постнекласичної науки кінця XIX – початку XXI ст.
5. Генезис і розвиток філософських та наукових досліджень в Україні

Основна література: 1-8.

Питання для самоконтролю: як пов'язані між собою ідеальні типи філософування і наукових досліджень класичної, некласичної та постнекласичної науки?

Завдання для самостійної роботи: поясніть зв'язок між розвитком наукового знання в досучасному суспільстві з розвитком класичної науки XVII-XIX ст. (відповідь аргументуйте).

Тема 3. Природа філософського і наукового пізнання

1. Філософсько-науковий дискурс та особливості його функціонування.
2. Визначальні способи філософування і фундаментальні методи філософського освоєння світу.
3. Природа філософських і наукових проблем та основні шляхи їх вирішення.
4. Гуманістичний зміст філософії і соціокультурне призначення науки. Сцієнтизм та антисцієнтизм.

Основна література: 1, 3, 4, 5

Питання для самоконтролю: встановіть зв'язок між головною філософською проблемою і основними типами філософування. Чи визначають вони розгортання проблемного поля науки?

Завдання для самостійної роботи: опрацюйте основний зміст фундаментальних методів філософського освоєння світу.

Тема 4. Епістемологія і наукова раціональність. Пізнання як духовне освоєння світу

1. Єдність чуттєвого і раціонального в пізнанні.
2. Епістемологія і структура наукового пізнання.
3. Проблема істини в філософії і науці.

Основна література: 1-4

Питання для самоконтролю: вмотивуйте, чому питання «Що я можу знати?» є вихідною гносеологічною проблемою.

Завдання для самостійної роботи: зверніть увагу на основні гносеологічні атестації істини з огляду на фундаментальні концепції істини в епістемології

Тема 5. Системна природа наукового знання

1. Співзалежність позанаукового і наукового знання та їхня динаміка.
2. Знання як система.
3. Структура наукового знання.
4. Диференціація й інтеграція наукового знання.

Основна література: 1-4, 7, 8

Питання для самоконтролю: з'ясуйте, чим структура наукового знання відрізняється від структури позанаукового знання.

Завдання для самостійної роботи: розгляньте специфіку наукового знання, його зв'язок з філософським і позанауковим знанням та обґрунтуйте співзалежність класичної науки з некласичною і постнекласичною наукою.

Тема 6: Основні моделі наукового пізнання

1. Кумулятивні моделі розвитку науки і наукового пізнання.
2. Діалектико-матеріалістична модель наукового пізнання.
3. Логічні моделі наукового пізнання.
4. Соціокультурні моделі наукового пізнання.

Основна література: 1- 8

Питання для самоконтролю: визначте, в чому полягає необхідність моделювання розвитку науки?

Завдання для самостійної роботи: знайдіть спільне і відмінне між різними моделями розвитку науки та філософських і наукових досліджень.

Тема 7: Логічні основи наукового пізнання

1. Формальнологічні основи наукового пізнання.
2. Логіко-гносеологічні засади наукового пізнання: основні форми і науково-дослідницька програма.
3. Логіко-семантичне підґрунтя наукового пізнання.
4. Постмодерністські проекти нівелювання логічних основ наукового пізнання

Основна література: 1, 3, 4, 7.

Питання для самоконтролю: чим розрізняються формальнологічні та логіко-гносеологічні основи наукового пізнання?

Завдання для самостійної роботи: розгляньте можливості й межі формалізації наукових теорій.

Тема 8: Методи філософських і наукових досліджень

1. Поняття і природа методу й методології. Рівні, етапи та структури методології.
2. Особливості застосування філософських методів у науковому пізнанні.
3. Емпіричні методи наукового пізнання.
4. Теоретичні методи наукового пізнання.

Основна література: 1-4, 6.

Питання для самоконтролю: поясніть, чи є загальнологічні методи пізнання загальнонауковими методами?

Завдання для самостійної роботи: обґрунтуйте зв'язок між різними рівнями та етапами в структурі наукового пізнання.

Тема 9: Новітні стратегії і технології наукового пізнання

1. Некласична методологія наукового пізнання: підходи, принципи, постулати, закони тощо.
2. Технологія наукового пізнання.
3. Ефективність наукового пізнання.
4. Стратегії наукового пізнання як дослідницько-інноваційної діяльності.

Основна література: 1, 2, 5, 7.

Питання для самоконтролю: як пов'язане впровадження наукового дослідження з його ефективністю?

Завдання для самостійної роботи: обґрунтуйте необхідність використання неklasичної методології пізнання в сучасному науковому дослідженні.

Семінарські заняття

Основними цілями семінарських занять є поглиблення знань, які студенти отримують на лекціях, опрацювання основної та додаткової філософської літератури, формування вмінь формулювати, логічно викладати і аргументовано доводити власні думки, використовуючи при цьому отриманий філософської літератури матеріал, а також розвиток полемічних і комунікативних здібностей в ході дискусій.

Тема 1. Світогляд - філософія – наука

1. Джерела філософії. Місце і роль філософії у розвитку людства
2. Філософія і світогляд:
 - життєво-практичний та теоретичний аспекти світогляду.
 - світогляд як духовно-практичний спосіб відношення людини до світу та форма суспільної свідомості;
3. Історичні типи світогляду:
 - міфологічний,
 - релігійний,
 - науково-філософський.
4. Предмет та функції філософії.
5. Основні теми філософських роздумів: людина і світ, мислення і буття. Історична зміна предмету філософії; Основне питання філософії.
6. Специфіка філософського знання. Розмаїття філософських дисциплін та коло проблем, що охоплюються ними.

Тема 2. Зародження знань у прадавніх цивілізаціях

1. Соціально-практичні джерела виникнення і розвитку людських знань.
2. Роль міфу у освоєнні дійсності та у передачі досвіду в родоплемінному суспільстві. Значення анімізму, тотемізму, фетишизму та магії у формуванні міфологічного світогляду.
3. Зародження географічних, астрономічних, математичних, біологічних, медичних, хімічних та інших уявлень у давніх цивілізаціях Заходу і Сходу:
 - уявлення про світ та протонаука у стародавньому Єгипті. Ідея циклічності;
 - уявлення про світ та протонаука цивілізації Месопотамії (долина річок Тигр та Євфрат). Ідея лінійності, кінцевості та незворотності;
 - уявлення про світ, філософія та протонаука стародавнього Китаю;
 - уявлення про світ, філософські погляди та протонаука стародавньої Індії.

Тема 3. Антична філософія, космологія та наука

1. Космоцентризм досократичної філософії:
 - натурфілософія мілетської школи: Фалес, Анаксимандр, Анаксимен;
 - вчення про вогонь Геракліта Ефеського;
 - філософія елеатів: Ксенофан, Парменід, Зенон;
 - Піфагорійська школа;
 - вчення Анаксагора та Емпедокла;
 - давньогрецькі атомісти: Левкіпп та Демокріт.
2. Період класичної філософії стародавньої Греції
 - Сократ та софісти. Кардинальна зміна основної філософської проблематики античності. Сократ як образ філософа;
 - ідеалізм Платона. Значення філософії Платона для розвитку західно-європейської філософії та науки;
 - Аристотель як перший античний філософ-енциклопедист, систематизатор та засновник багатьох наук.
3. Зародження логіки як науки. Вчення про категорії та «класична логіка» Аристотеля.
4. Огляд античних досягнень у сфері математичних, медичних та природничих наук.

Тема 4. Від теоцентризму середньовіччя до науково-технічної революції XVII ст. Формування науково-філософського світогляду

1. Теоцентризм Середньовічної філософії. Загальна характеристика філософії патристики.
2. Схоластична філософія та проблема універсалій
3. Алхімія як феномен середньовічної культури
4. Розвиток знання в арабській середньовічній культурі.
5. Феномен епохи Відродження. Гуманізм та антропоцентризм як намагання втілення ідеалу людини через синтез моралі, науки та мистецтва. Геній Леонардо да Вінчі
6. Коперніканський переворот та науково-технічна революція XV-XVII ст.: причини, зміст та наслідки. Утвердження геліоцентричної системи.
7. Досягнення природознавчих наук та натурфілософії від пізнього середньовіччя до XVI ст.

Тема 5. Проблема пізнання та наукової методології Нового часу й Просвітництва

1. Загальна характеристика філософії Нового часу. Проблема методології. Пізнавальні здатності людини і проблема співвідношення чуттєвого та раціонального.

2. Філософія Френсіса Бекона. Класифікація наук у проекті «Велике становлення наук» як концепція нової науки; Емпіричний метод наукового пізнання.
3. Розвиток та занепад емпіричної філософії:
 - Теорія пізнання та вчення про ідеї Дж. Локка;
 - Скептицизм Д. Юма;
 - Соліпсизм Дж. Берклі.
4. Філософія Рене Декарта. Метафізичні основи раціоналістичної філософії. Основні правила раціоналістичного методу. Проблема субстанції.
5. Етика Б.Спінози. Концепція свободи та необхідності в контексті розвитку науки
6. Філософія та наукова спадщина Г. Лейбніца:
 - Монадологія Лейбніца, як намагання вирішити проблему субстанції;
 - Закон достатньої підстави Лейбніца та його значення для логіки та наукової методології.
7. Філософія Іммануїла Канта:
 - загальна характеристика;
 - докритичний період творчості Канта та його значення для розвитку науки;
 - теорія пізнання І. Канта. Проблема антиномій чистого розуму. «Річ у собі» та агностицизм І. Канта
 - етика І.Канта. Принципове виокремлення сфери моралі («практичного розуму») від сфери науки («чистого розуму»). Намагання винайти універсальний закон моралі.
8. Основні досягнення у фундаментальних та гуманітарних науках XVI-XVIII ст. Короткий огляд.

Тема 6. Філософія і наука XIX-XX ст. Інновації XXI століття.

1. Позитивізм та його різновиди: «перший», «другий» позитивізм, постпозитивізм;
2. Феноменологія Е. Гусерля та фундаментальна онтологія М. Гайдегера
3. Утилітаризм (Бентам) та прагматизм (Пірс, Джеймс, Дьюї) в американській філософії;
4. Філософські течії модернізму, постструктуралізму та постмодернізму.
5. Револьюційні наукові відкриття та основа інтеграції знання у XIX столітті.
6. Специфіка розвитку науки XX століття.
7. Наука та інновації XXI століття.

Тема 7. Поняття пізнання і знання як предмет філософської рефлексії

1. Гносеологія як розділ філософії, що вивчає природу і можливості пізнання, його закони, форми і методи, умови та критерії істинності знання.
2. Пізнання як суспільно-історичний процес, форма активного людського ставлення до реальності. Протиріччя об'єктивного і суб'єктивного в пізнанні.
3. Суспільно-історичний характер розвитку взаємодії суб'єкта, об'єкта і предмета пізнання.
4. Наукова істина як процес і результат пізнання.
5. Діалектика абсолютної і відносної істини.
6. Роль практики у пізнанні.
7. Види практики.

Тема 8. Наука і суспільний розвиток

1. Актуальність дослідження науки, нагальна потреба в управлінні розвитком науки та науково-технічного прогресу (НТП).
2. Філософське визначення сутності науки і специфіки наукового пізнання.
3. Сучасні концепції науки, її походження і розвитку.
4. Основні форми буття і концепції науки.
5. Принципи та критерії наукового знання.

6. Феномен квазінауки.
7. Класифікація наук і проблеми періодизації історії науки.

Тема 9. Логіка і методологія наукового пізнання та етика наукової діяльності

1. Філософське поняття методології. Сучасні тлумачення сутності наукової методології та місця в ній логіки. Існуючі класифікації методів наукового пізнання, рівнів методології.
2. Дискусія щодо визнання необхідності наукової методології в сучасній філософії науки.
3. Методи емпіричного і теоретичного дослідження, їх відмінність і зв'язок.
4. Особливості експериментального дослідження. Зв'язок експерименту з науковою теорією.
5. Своєрідність методології природничо-наукового, технічного і суспільствознавчого пізнання.
6. Генеза, структура та функції моралі. Етика як філософська наука про мораль у співвідношенні з науковою і професійною етикою. Зміст понять «наукова етика» і «професійна етика»
7. Історія взаємостосунків науки та етики.
8. Кодекси наукової етики: основні принципи і положення, імператив дотримання.
9. Етична культура науковця і дотримання принципів академічної доброчесності в науково-інноваційній діяльності. Норми комунікації у науковому співтоваристві.

6. Самостійна робота студента

Засвоєння змісту дисципліни «Філософські основи наукового пізнання» разом із аудиторними заняттями передбачає виконання студентами самостійної роботи з метою самоконтролю знань та підготовки до занять. Систематична самостійна робота дає можливість закріпити матеріал курсу, акцентує увагу на головних проблемах тем, що вивчаються.

Самостійна робота студентів передбачає:

1. Підготовку усних доповідей за тематикою семінару;
2. Підготовку до участі у обговоренні питань семінарів;
3. Підготовку до модульної контрольної роботи.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять

Відвідування лекцій, семінарських занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для отримання певних позитивних результатів вивчення дисципліни.

Вагома частина рейтингу студента формується через активну участь у заходах на семінарських заняттях. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички. Тому пропуск семінарського заняття не дає можливість отримати студенту бали у семестровий рейтинг.

Пропущені контрольні заходи

Якщо контрольні заходи пропущені з поважних причин (хвороба або вагомні життєві обставини), студенту надається можливість виконати контрольне завдання протягом найближчого тижня.

Повторне написання контрольної роботи не допускається.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Семестровий контроль з дисципліни «Філософські основи наукового пізнання» передбачений у вигляді заліку, тому PCO включає оцінювання заходів поточного контролю з дисципліни впродовж семестру.

Основними видами навчальних занять є лекція і семінарське заняття. Рейтингова оцінка здобувача складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних і штрафних балів.

Згідно з «Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського» заборонено оцінювати присутність або відсутність здобувача на аудиторному занятті, в тому числі нараховувати за це заохочувальні або штрафні бали.

Поточний контроль проводиться впродовж семестру у процесі навчання для перевірки рівня теоретичної й практичної підготовки здобувачів на кожному етапі вивчення освітнього компонента «Філософські основи наукового пізнання».

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Робота на семінарських заняттях	80	10	8	80
2.	МКР	20	20	1	20
Всього					100

На останньому (дев'ятому) практичному занятті проходить контрольна робота у вигляді тестування на 20 хв. Решта часу проводиться дискусія на тему, дотичною з темою семінару, заздалегідь узгодженою зі студентами. Участь у дискусії не оцінюється. За бажанням студентів як модульна контрольна робота може бути зарахована письмова творча робота за одною із тем, які розглядалися в курсі.

Якщо здобувач не виконав або не з'явився на МКР, його результат оцінюється у 0 балів. Результати поточного контролю регулярно заносяться викладачем у модуль «Поточний контроль» Електронного кампусу.

Система рейтингових балів та критерії оцінювання

1. Робота на семінарських заняттях:

Ваговий бал – **10**. Максимальна кількість балів на всіх семінарських заняттях дорівнює $10 \text{ балів} \times 8 \text{ відповідей} = 80 \text{ балів}$.

Чотири рівні оцінювання:

“**відмінно**” – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, правильно і обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних комунікативних ситуаціях — 9-10 балів;

“**добре**” – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з несуттєвими недоліками, які допускає студент – 7-8 балів;

“**задовільно**” – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації), студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає неточності – **5 - 6 бали**;

“**незадовільно**” — відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – **0 балів**.

2. Виконання модульної контрольної роботи:

Ваговий бал - 20.

Відповідь на тестове завдання з варіантами відповідей оцінюється у процентному відношенні. За результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у «Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського».

Календарний контроль реалізується шляхом визначення рівня відповідності поточних досягнень (рейтингу) здобувача встановленим і визначеним в РСО критеріям. Умовою отримання позитивної оцінки з календарного контролю з навчальної дисципліни (освітнього компонента) є значення поточного рейтингу здобувача не менше, ніж 50 % від максимально можливого на час проведення такого контролю. Незадовільний результат двох календарних контролів з освітнього компонента не може бути підставою для недопущення здобувача до семестрового контролю з цього освітнього компонента, якщо здобувач до початку семестрового контролю виконав усі умови допуску, які передбачені РСО.

Проміжна атестація студентів є календарним рубіжним контролем, метою проведення якого є підвищення якості навчання та моніторинг виконання графіка освітнього процесу здобувачами.

Критерії оцінювання календарного контролю

Термін контролю	Перший контроль 7- 8 тиждень семестру	Другий контроль 14- 15 тиждень семестру
Критерій: поточні досягнення (рейтинг)	≥ 15 балів	≥ 30 балів

Результати календарного контролю заносяться викладачем у модуль «Календарний контроль» Електронного кампусу.

Заохочувальні бали передбачені за виконання творчих робіт з дисципліни (наприклад, участь у факультетських, інститутських олімпіадах з філософії, участь у конкурсах робіт, підготовка презентацій за темами навчальної дисципліни «Філософські основи наукового пізнання», оглядів запропонованих наукових праць тощо).

Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО, а їхня сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали.

Семестровий контроль: ЗАЛІК

Семестровий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу. Форма проведення семестрового контролю комбінована (усна + письмове тестування). Перелік тем та питань які виносяться на семестровий контроль, критерії оцінювання визначаються силабусом.

Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами роботи в семестрі, якщо має підсумковий рейтинг за семестр не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умови допуску до заліку: рейтинг ≥ 36 балів. Не виконані умови допуску → Не допущено.

< 60 балів → залікова к/р + співбесіда.

≥ 60 балів = оцінка (відмінно, дуже добре, добре, задовільно, достатньо, незадовільно). Оцінка може бути підвищена за бажанням за рахунок виконання залікової к/р + співбесіда.

Залік проводиться в період останніх двох тижнів теоретичного навчання у семестрі, як правило, на останньому за розкладом занятті з навчальної дисципліни «Філософські основи наукового

пізнання». Результати контрольних заходів доступні до ознайомлення авторизованим користувачам в їх особистих кабінетах автоматизованої інформаційної системи «Електронний кампус».

Принцип визначення підсумкової оцінки. Рейтингова оцінка доводиться до здобувачів на передостанньому занятті з дисципліни в семестрі. Здобувачі, які виконали всі умови допуску до заліку і мають рейтингову оцінку 60 та більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

Якщо оцінка, отримана за залікову контрольну роботу менша ніж за рейтингом, попередній рейтинг здобувача, за рішенням кафедри, скасовується і він отримує оцінку з урахуванням результатів залікової контрольної роботи.

Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить семестровий контроль у вигляді залікової контрольної роботи (письмова) + співбесіда.

Максимальна сума балів складає **100**.

Сума балів переводиться у систему оцінювання згідно з таблицею.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів після ознайомлення з результатом, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного.

Дистанційне навчання

В умовах дистанційного режиму організація освітнього процесу здійснюється з використанням технологій дистанційного навчання. Навчальний процес у дистанційному режимі здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять. Заняття проходять з використанням сучасних ресурсів проведення онлайн-зустрічей (організація відео-конференцій).

Силабус складений старшим викладачем кафедри філософії В.Д. Піхоровичем.

Ухвалено кафедрою філософії (протокол № 25 від 30.06.2022 р.),

Погоджено Методичною комісією НН ФТІ (протокол № 6 від 30.06.2022 р.)